

norecopa

norecopa.no/PREPARE/prepare-checklist

norecopa

PREPARE

The PREPARE Guidelines Checklist

Planning Research and Experimental Procedures on Animals: Recommendations for Excellence

Adrian J. Smith, R. Eddie Cuthbert, Elliot Liley, Kirstine E. Aa. Hansen & Trond Børseth

Norecopa, c/o Norwegian Veterinary Institute, P.O. Box 730 Sentrum, 0106 Oslo, Norway; Royal (Dick) School of Veterinary Studies, Easter Bush, Midlothian, EH25 9RG, UK; Research Animal Department, Science Group, RSPCA, Woburn Way, Southmead, Bristol, BS12 9PQ, U.K.; Section of Experimental Biomedicine, Department of Preclinical Animal Clinical Sciences, Faculty of Veterinary Medicine, Norwegian University of Life Sciences, P.O. Box #141 Esp, 0212 Oslo, Norway; Division for Research Management and External Funding, Western Norway University of Applied Sciences, 5022 Bergen, Norway

PREPARE consists of planning guidelines which are complementary to reporting guidelines such as ARRIVE¹. PREPARE covers the three broad areas which determine the quality of the preparation for animal studies:

1. Formulation of the study
 2. Dialogue between scientists and the animal facility
 3. Quality control of the components in the study
- The topics will not always be addressed in the order in which they are presented here, and some topics overlap. The PREPARE checklist can be adapted to meet special needs, such as field studies. PREPARE includes guidance on the management of animal facilities, since in-house experiments are dependent upon their quality. The full version of the guidelines is available on the Norecopa website, with links to global resources, at <https://norecopa.no/PREPARE>. The PREPARE guidelines are a dynamic set which will receive as more species- and situation-specific guidelines are produced, and as best practice within Laboratory Animal Science progresses.

Topic	Recommendation
(A) Formulation of the study	
1. Literature searches	☐ Form a clear hypothesis, with primary and secondary outcomes. ☐ Consider the use of systematic reviews. ☐ Decide upon databases and information specialists to be consulted, and construct search terms. ☐ Assess the relevance of the species to be used, its biology and suitability to answer the experimental questions with the least suffering, and its welfare needs. ☐ Assess the reproducibility and transferability of the project.
2. Legal issues	☐ Consider how the research is affected by relevant legislation for animal research and other areas, e.g. animal transport, occupational health and safety. ☐ Local relevant guidance documents (e.g. EU guidance on project evaluation).
3. Ethical issues, harm-benefit assessment and humane endpoints	☐ Construct a lay summary. ☐ In dialogue with ethics committees, consider whether statements about the type of research have already been produced. ☐ Address the 3Rs (replacement, reduction, refinement) and the 3Gs (good science, good sense, good sensibilities). ☐ Consider pre-registration and the publication of negative results. ☐ Perform a harm-benefit assessment and justify any likely animal harm. ☐ Discuss the learning objectives, if the animal use is for educational or training purposes. ☐ Allocate a severity classification to the project. ☐ Define objective, easily measurable and unequivocal humane endpoints. ☐ Discuss the justification, if any, for death as an end-point.
4. Experimental design and statistical analysis	☐ Consider pilot studies, statistical power and significance levels. ☐ Define the experimental unit and decide upon animal numbers. ☐ Choose methods of randomisation, prevent observer bias, and decide upon inclusion and exclusion criteria.

Topic	Recommendation
(B) Dialogue between scientists and the animal facility	
5. Objectives and timelines, funding and division of labour	☐ Arrange meetings with all relevant staff when early plans for the project exist. ☐ Construct an approximate timescale for the project, indicating the need for assistance with preparation, animal care, procedures and waste disposal/contamination. ☐ Discuss and disclose all expected and potential costs. ☐ Construct a detailed plan for division of labour and expenses at all stages of the study.
6. Facility evaluation	☐ Conduct a physical inspection of the facilities, to evaluate building and equipment standards and needs. ☐ Discuss staffing levels at times of extra risk.
7. Education and training	☐ Assess the current competence of staff members and the need for further education or training prior to the study.
8. Health risks, waste disposal and decontamination	☐ Perform a risk assessment, in collaboration with the animal facility, for all persons and animals affected directly or indirectly by the study. ☐ Assess, and if necessary produce, specific guidance for all stages of the project. ☐ Discuss means for containment, decontamination, and disposal of all items in the study.
(C) Quality control of the components in the study	
9. Test substances and procedures	☐ Provide as much information as possible about test substances. ☐ Consider the feasibility and validity of test procedures and the skills needed to perform them.
10. Experimental animals	☐ Decide upon the characteristics of the animals that are essential for the study and for reporting. ☐ Avoid generation of surplus animals.
11. Quarantine and health monitoring	☐ Discuss the animals' likely health status, any needs for transport, quarantine and isolation, health monitoring and consequences for the personnel.
12. Housing and husbandry	☐ Attend to the animals' specific instincts and needs, in collaboration with expert staff. ☐ Discuss acclimatisation, optimal housing conditions and procedures, environmental factors and any experimental limitations on these e.g. food deprivation, solitary housing).
13. Experimental procedures	☐ Develop refined procedures for capture, immobilisation, marking, and release or rehoming. ☐ Develop refined procedures for substance administration, sampling, sedation and anaesthesia, surgery and other techniques.
14. Humane killing, release, reuse or rehoming	☐ Consult relevant legislation and guidelines well in advance of the study. ☐ Define primary and emergency methods for humane killing. ☐ Assess the competence of those who may have to perform these tasks.
15. Necropsy	☐ Construct a systematic plan for all stages of necropsy, including location, and identification of all animals and samples.

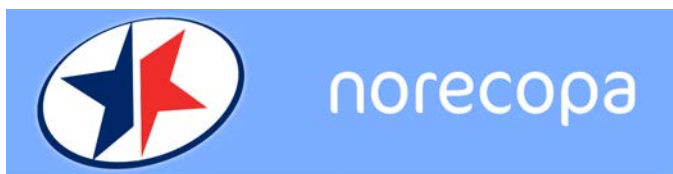
References
 1. Smith AJ, Cuthbert RE, Liley E, Hansen KEA & Børseth T. PREPARE Guidelines for Planning Animal Research and Testing. *Laboratory Animals*, 2017; 20(8): 10.1177/0020717217726823.
 2. Kilschney C, Brown KE, Cantile R, et al. Improving Biomedical Research Reporting: The ARRIVE Guidelines for Reporting Animal Research. *PLoS Biology*, 2010; 8(8): 113.127172/journal.pbio.1000412.

Further information
<https://norecopa.no/PREPARE> | post@norecopa.no | [@norecopa](https://twitter.com/norecopa)

Norecopa: PREPARE for better Science

Årsberetning for 2022

Norecopa

Norecopa
c/o Veterinærinstituttet
Postboks 64
1431 Ås
<https://norecopa.no>
tlf. 41 22 09 49
post@norecopa.no

Årsberetning for 2022

<i>Om Norecopa</i>	3
<i>Hva har vi oppnådd i 2022?</i>	3
Milepæl 1: Vi har deltatt aktivt i det europeiske 3R-nettverket, EU3Rnet	3
Milepæl 2: Vi har videreutviklet PREPARE-retningslinjene	4
Milepæl 3: Vi presenterte Norecopas ressurser 35 ganger i 16 land	5
Milepæl 4: Vi laget en stor presentasjon av de 3 R'ene	5
Milepæl 5: Vi videreutviklet Norecopas nettsider og Refinement Wiki	6
Andre høydepunkter i 2022	7
<i>Hvor kommer pengene fra?</i>	8
<i>Hva har pengene gått til?</i>	8
Vedlegg	10
1) Om organisasjonen	10
Norecopas sammensetning og mål	10
Norecopas styre og årsmøte	10
Sekretariatet	12
Arbeidsmiljøet, likestilling og miljøpåvirkning	12
Norecopas medlemmer	12
2) Økonomi	12
Regnskapet for 2022	12
Oversikt over ekstern støtte i 2022	14
3) Formålsrettet aktivitet	15
Nettverk av europeiske 3R-sentre	15

PREPARE-retningslinjene for planlegging av forskning og testing på dyr	15
Presentasjoner av Norecopas ressurser på faglige møter	16
Presentasjoner på FELASA-kongressen	18
Videreutvikling av Norecopas nettsider	19
Videreutvikling av Norecopas Refinement Wiki	20
Innlemmelser av et datasett fra EU-Kommisjonen	20
Norecopas 3R-pris	21
Kontaktmøter	22
Stortinget og departementene	22
Forsøksdyrkomitéen	22
Prosjekter finansiert av Forskningsrådet	23
Øvrige aktiviteter i 2022	23
Norecopas publikasjoner i 2022	23
Nyhetsbrev	23
Vitenskapelige artikler	24
Kronikker og andre innlegg	25
Norecopa og sosiale media	26

Om Norecopa

Norecopa er en konsensus-plattform¹, som arbeider for å fremme “de 3 R’ene” (**Replacement, Reduction, Refinement**)² innenfor dyreforsøk. Disse omhandler ulike måter å unngå dyreforsøk på, eller redusere belastningen på dyrene til et absolutt minimum.

Norecopas sammensetning og mål er beskrevet i større detalj i vedlegget til årsberetningen. Norecopas sentrale mål og verdier er:

Norecopa: PREPARE for better Science

Norecopa fylte 15 år den 10. oktober 2022. Organisasjonen har også i 2022 hatt stor fremgang, selv om vi ikke har greid å vekke politisk interesse for flere ressurser til 3R-arbeid. Fremgangen skyldes i stor grad internasjonal interesse for Norecopas nettbaserte ressurser.

Hva har vi oppnådd i 2022?

Norecopa har blant annet:

1. deltatt aktivt i det europeiske 3R-nettverket
2. videreutviklet PREPARE-retningslinjene
3. holdt 35 presentasjoner i 16 land
4. laget en stor presentasjon av de 3 R'ene
5. videreutviklet Norecopas nettsider og Refinement Wiki

Flere detaljer og ytterligere aktiviteter finner du i vedlegget.

Milepæl 1: Vi har deltatt aktivt i det europeiske 3R-nettverket, EU3Rnet

Norecopa deltar aktivt i nettverket av europeiske 3R-sentre, EU3Rnet³, som i 2021 søkte og fikk penger til en "COST⁴ Action" med navnet IMPROVE ("3Rs concepts to improve the quality of biomedical science")⁵. Norecopas sekretær er medlem av Management Committee for

¹ <https://norecopa.no/about-norecopa/consensus>

² <https://norecopa.no/alternatives/the-three-rs>

³ <https://norecopa.no/3r-guide/eu3rnet>

⁴ <https://norecopa.no/COST>

⁵ <https://www.cost.eu/actions/CA21139>

dette arbeidet, og deltar i arbeidsgruppen Dissemination. Tidligere vinner av Norecopas 3R-pris, Ioanna Sandvig⁶ fra NTNU, er også medlem av komitéen. Arbeidet startet med et møte i Brussel den 21. oktober 2022.

Milepæl 2: Vi har videreutviklet PREPARE-retningslinjene

PREPARE er et sett med retningslinjer som hjelper forskere å huske alle faktorer de bør tenke på når de planlegger forsøk som kan innebære bruk av forsøksdyr. En artikkel om PREPARE ble først publisert i 2017, og Norecopa har videreutviklet ressursen mange ganger siden. PREPARE står for *Planning Research and Experimental Procedures on Animals: Recommendations for Excellence*.

PREPARE består av en sjekkliste⁷ på to sider med 15 hovedpunkter, og nettsider⁸ som forklarer og utfyller sjekklisten. Sjekklisten er oversatt til ytterligere 9 språk i 2022, slik at den nå foreligger på 34 språk. Nettsidene oppdateres kontinuerlig, når nye retningslinjer og relevante vitenskapelige funn publiseres.

The image shows a promotional graphic for the PREPARE checklist. At the top, it displays the URL norecopa.no/PREPARE/prepare-checklist. Below this is a large grid of 34 national flags, representing the languages in which the checklist is available. The checklist itself is displayed in the background, with the title "The PREPARE Guidelines Checklist: Planning Research and Experimental Procedures on Animals: Recommendations for Excellence". The checklist is organized into sections: (A) Formulation of the study, (B) Dialogue between scientists and the animal facility, and (C) Quality control of the components in the study. Each section contains specific recommendations with checkboxes for completion. The Norecopa logo is visible in the top right corner of the graphic.

Norecopa: PREPARE for better Science

I 2022 har Norecopa i tillegg produsert elektroniske versjoner av PREPARE-sjekklisten, som gjør det enklere for forskere og dyreveldingspersonale å operasjonalisere innholdet:

⁶ <https://www.ntnu.no/ansatte/ioanna.sandvig>

⁷ <https://norecopa.no/PREPARE/prepare-checklist>

⁸ <https://norecopa.no/PREPARE>

1. en Wordfil⁹ som kan fylles ut med tekst om et bestemt forsøk, og så lagres på et sikkert sted bestemt av forskningsgruppen
2. en nettbasert versjon¹⁰, som genereres unikt for hver forskningsgruppe. Teksten i sjekklistens felt lagres lokalt på forskerens datamaskin, av sikkerhetsmessige grunner, men alle i gruppen har tilgang til nettversjonen og kan se hvilke felt som kollegaene har arbeidet med.

Milepæl 3: Vi presenterte Norecopas ressurser 35 ganger i 16 land

Norecopas ressurser ble presentert i følgende land i 2022:

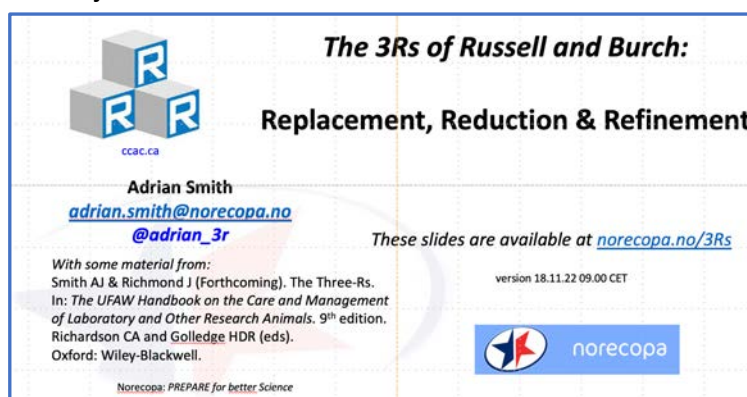
Australia, Belgia, Danmark, Finland, Frankrike, India, Italia, Kroatia, Nederland, Nigeria, Norge, Portugal, Storbritannia, Sverige, USA, Østerrike

Av de 35 presentasjonene var 33 muntlige foredrag (hvorav 30 var inviterte foredrag), og 2 poster. En oversikt over presentasjonene finner du i vedlegget.

Milepæl 4: Vi laget en stor presentasjon av de 3 R'ene

Norecopa har laget en omfattende presentasjon i PowerPoint som illustrerer utviklingen av 3R-prinsippet og dagens tolkning av dette konseptet. Presentasjon består av om lag 40 bilder, som kan lastes ned som en pdf fil fra Norecopas nettsider: norecopa.no/3R. *Bona fide* lærere kan få Powerpoint-filen fra Norecopa til bruk i sin egen undervisning.

Presentasjonen viser bl.a. hvordan dagens definisjoner av 3R har endret seg i forhold til Russell og Burch sine opprinnelige definisjoner. Dette kan ha konsekvenser, spesielt for de som arbeider under EU-lovgivning hvor, for eksempel, prosedyrer som de ville kalt for *Partial Replacement* betraktes som Refinement av EU. Organisasjon Gircor har laget en fransk beskrivelse av presentasjonen¹¹.

⁹ <https://norecopa.no/PREPARE-Word>

¹⁰ <https://norecopa.no/PREPARE/Mychecklist>

¹¹ <https://www.gircor.fr/en-savoir-plus-sur-lhistoire-et-la-mise-en-pratique-des-3r>

Milepæl 5: Vi videreutviklet Norecopas nettsider og Refinement Wiki

Nettsidene **norecopa.no** er Norecopas største ressurs, og de er fritt tilgjengelige for alle. Nettsidene er organisert som én samledatabase, som ved slutten av 2022 hadde 9 300 sider. Statistikken fra Google Analytics viser at nettsidene er stadig i bruk i de fleste landene i verden:

Utvidelsene i 2022 besto blant annet av å innlemme et datasett fra EUs senter for alternativer, EURL ECVAM, om alternativer til forsøksdyr i studier av luftveislidelser¹². Datasettet kan søkes i spesifikt¹³ eller som en del av et generelt søk på Norecopas nettsider¹⁴.

Nettsidene inneholder også flere andre etablerte "databaser", som trenger regelmessig oppdatering. Norecopa leier hjelp til oppdateringen av to av disse: NORINA (2 800 sider) og TextBase (1 500 sider), som dekker henholdsvis alternativer til dyr i undervisning og tekstbøker om forsøksdyr. Informasjon om utgåtte produkter er fjernet fra databasene, og informasjon om nye produkter er lagt inn. Norecopas sekretær bruker også mye tid på vedlikehold av de øvrige nettsidene.

Nettsidene drives av dataprogrammer på eksterne tjenere i flere land, som fordeler arbeidet seg imellom og sørger for backup, med egne lisenser og støtteavtaler. Programmene må stadig oppgraderes, og driftssikkerheten må kontrolleres regelmessig. Disse ordinære vedlikeholdsoppgavene koster Norecopa minst 100 000 kr i året. Fordelen med Norecopas løsning er at nettsidene er ekstremt pålitelige, og de har nesten ikke nedetid. Dessuten kan

¹² https://joint-research-centre.ec.europa.eu/eu-reference-laboratory-alternatives-animal-testing-eurl-ecvam/biomedical-research/respiratory-tract-diseases_en

¹³ https://norecopa.no/search?q=*&sf=all&fq=db%3Aeurlecvam&sort=&p=1&t=strict

¹⁴ https://norecopa.no/search?q=*

oppgraderingsarbeid gjøres på en kopi av nettsidene. Dette betyr at vi ikke trenger å ta ned nettsidene mens arbeidet foregår.

Takket være disse investeringene har nettsidene vist seg å være meget stabile i drift. I 2022 hadde nettsidene 343 754 treff (sammenlignet med 326 500 i 2021) fra 186 372 unike brukere (163 955 i 2021).

Det finnes mer informasjon om nettsidene i vedlegget.

Andre høydepunkter i 2022

Norecopa donerte 3 000 euro til organisasjonen ACURET (*Animal Care and Use in Reserach, Education and Testing*)¹⁵ i form av arrangementsstøtte til deres 10-års jubileumsmøte. ACURET er en sammenslutning av land i Afrika og Mellom-Amerika. ACURET ba om de kunne bruke Norecopas slagord (*PREPARE for Better Science*) som tema for symposiet. Møtet ble holdt i Abeokuta, Nigeria fra 30. november til 3. desember. Norecopas sekretær holdt åpningsforedraget.

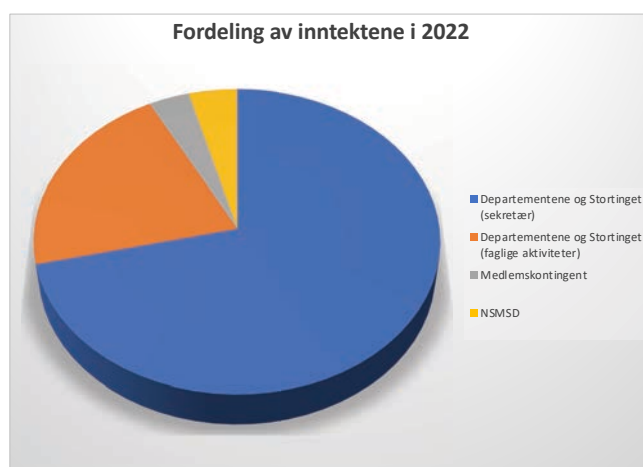
Norecopa deltok på FELASA-kongressen i Marseille i juni 2022, og hadde tre muntlige presentasjoner. Det finnes mer informasjon om dette i vedlegget.

¹⁵ <https://acuret.org>

Hvor kommer pengene fra?

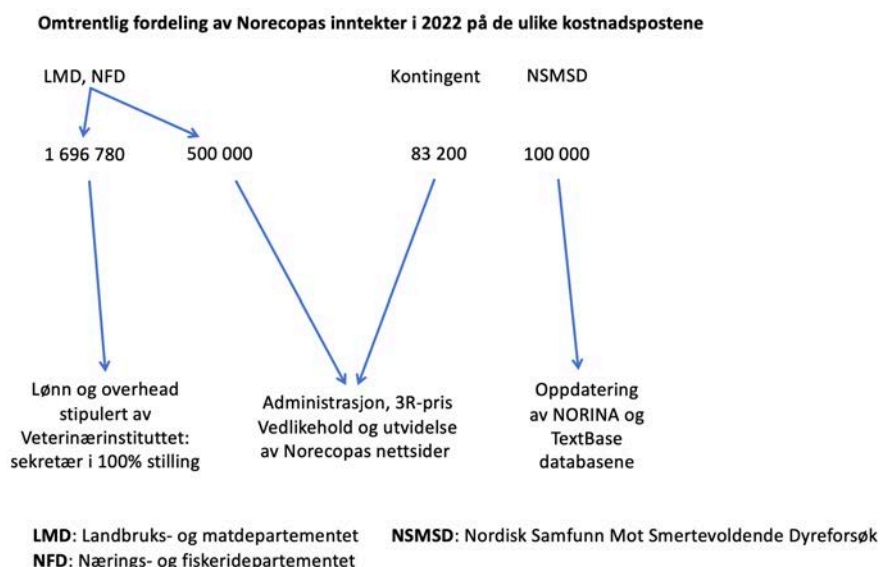
Norecopa får en grunnbevilgning fra Landbruks- og matdepartementet, som en del av tildelingen til Veterinærinstituttet for forvaltningsstøtte. Tilskuddet finansierte utgiftene til Norecopas sekretær i 100% stilling og 500 000 kr til faglig aktivitet, på samme måte som i 2021. Denne bevilgningen ble nevnt spesifikt i Næringskomitéens innstilling om departements budsjettforslag for 2022.

Resten av aktiviteten ble finansiert med medlemskontingent og eksterne midler som Norecopa hadde søkt om. Dette er beskrevet i vedlegget.

Hva har pengene gått til?

Diagrammet nedenfor viser i grove trekk hvordan Norecopas inntekter i 2022 ble fordelt på de ulike arbeidsoppgavene.

Norecopa har hatt én ansatt i 2022:

Adrian Smith er Norecopas sekretær og han har arbeidet i 100% stilling. Elisabeth Pagels har fått honorar på timebasis for å oppdatere NORINA-databasen¹⁶.

Under 2% av Norecopas inntekter gikk til kontorutgifter og administrative formål, inkludert konsulenttjenester, til tross for at det måtte kjøpes en ny datamaskin til sekretæren i 2022. Regnskapet er beskrevet i større detalj i vedlegget.

Oslo, april 2023

Chris Noble
(styreleder)

Rolf Hetlelid Olsen
(styremedlem)

Janette Maria Carlsen
(styremedlem)

Birgitte Fineid
(styremedlem)

Adrian Smith (sekretær)

¹⁶ <https://norecopa.no/NORINA>

Vedlegg

1) Om organisasjonen

Norecopas sammensetning og mål

Norecopa er en selvstendig medlemsorganisasjon, med et styre som representerer fire av interessepartene rundt dyreforsøk:

- forvaltning
- forskning og undervisning
- industri
- dyrevern/dyrevelferd

Norecopa er registrert i Brønnøysund, med egne vedtekter¹⁷, og årsmøtet som det høyeste organet¹⁸.

Norecopa er dessuten medlem av den europeiske paraplyorganisasjonen for nasjonale plattformer, *ecopa (European Consensus-Platform on Alternatives)*¹⁹. Adrian Smith ble styremedlem i *ecopa* den 8. desember 2022.

Norecopa har en handlingsplan²⁰ som godkjennes på årsmøtene.

Norecopas styre og årsmøte

Årsmøtet er Norecopas høyeste organ. Årsmøtet i 2022 ble avholdt som et nettmøte den 1. juni. Det var 15 deltagere. Årsberetningen og regnskapet for 2021, samt budsjettforslaget for 2022 og kontingenten (uten endringer fra 2021), ble godkjent.

Frem til årsmøtet besto styret av følgende:

Bente Bergersen, Mattilsynet, (styreleder)*

vara: Gunvor Knudsen, Mattilsynet*

Susanna Lybæk, Dyrevernalliansen*

vara: Birgitte Fineid, Dyrebeskyttelsen Norge*

Kristian Straume-Lie, Biomark**

vara: Ingebjørg Sævareid, Salmon Group**

Chris Noble, Nofima**

vara: Siri Kristine Gåsnes, Veterinærinstituttet**

* valgt frem til 2022 ** valgt frem til 2024

Styrerepresentantene for forvaltningen (Bente Bergersen og vara Gunvor Knudsen) var på valg. Bente Bergersen ønsket å avslutte sitt verv. Valgkomitéen foreslo at Janette Maria

¹⁷ <https://norecopa.no/vedtekter>

¹⁸ <https://norecopa.no/no/om-norecopa/aarsmoeter>

¹⁹ <http://www.ecopa.eu>

²⁰ <https://norecopa.no/aktivitetsplan>

Carlsen (Mattilsynet) representerte forvaltningen, med Gunvor Knudsen (Mattilsynet) som vararepresentant. Disse ble valgt, og sitter frem til årsmøtet i 2026. Styrerepresentantene for dyrevern (Susanna Thee Heggli, tidligere Lybæk) og hennes vara Birgitte Fineid (Dyrebeskyttelsen Norge) var på valg. Begge var villige til å bli gjenvalgt, og sitter frem til årsmøtet i 2026. Susanna Heggli måtte senere ta permisjon fra sin stilling, slik at Birgitte Fineid fungerte som hovedrepresentant for mesteparten av høsten 2022. Anton Krag fra Dyrevernalliansen (tidligere styremedlem i Norecopa) sa seg villig til å fungere som vararepresentant for Birgitte Fineid, men dette ble ikke nødvendig i 2022.

Styrerepresentantene for industri (Kristian Straume Lie og vara Ingebjørg Sævareid) ønsket begge å fratre sine verv. Valgkomitéen foreslo Rolf Hetlelid Olsen (Pharmaq), med Hogne Bleie (Mallard AS) som vararepresentant. Disse ble valgt, og de sitter frem til årsmøtet i 2024.

Valgkomitéen foreslo Chris Noble som ny styreleder, etter Bente Bergersen. Han ble valgt til denne rollen av årsmøtet, frem til slutten av hans styreperiode i 2024. Varastyremedlem Siri Kristine Gåsnes var i permisjon i mye av 2022. Ingunn Sommerset, fra den samme arbeidsplassen (Veterinærinstituttet), sa seg villig til å fungere som hennes vikar, og dette ble godkjent av årsmøtet.

På årsmøtet gikk møteleder gjennom handlingsplanen for Norecopa, som ble sist endret i 2021 og som gjelder frem til 2025. Det var ingen kommentarer.

Valgkomitéen består av følgende personer frem til årsmøtet i 2023:

Forvaltning: Vera Klafstad Rodas, Mattilsynet
Forskning: Hege Løkslett, NINA
Industrien: Renate Johansen, PHARMAQ Analytiq
Dyrevern: Live Kleveland, Dyrevernalliansen

Norecopas 3R-priskomité består av:

Forvaltning: Bjørn Groven, Mattilsynet
Forskning: Adam Lilicrap, NIVA
Industrien: Christian Wallace, VESO
Dyrevern: Torill Malmstrøm, Dyreetikk.no

Adrian Smith takket styreleder Bente Bergersen for lang og virkningsfull tjeneste for Norecopa i 15 år. Hun hadde vært styreleder siden Norecopa ble stiftet i 2007. Han gikk gjennom noen av høydepunktene fra Norecopas aktiviteter i denne perioden, og påpekte hennes viktige roller i disse. På vegne av styret er det oversendt gaver og blomster.

Alle saksdokumentene og referat fra årsmøtet er lagt ut på Norecopas nettsider²¹.

²¹ <https://norecopa.no/about-norecopa/annual-meetings>

Det ble avholdt til sammen tre styremøter i 2022: den 27. januar, 4. mai og 12. september. Referatene ligger på Norecopas nettsider²².

Sekretariatet

Norecopas sekretariat er tilknyttet Veterinærinstituttet, som dermed har personal- og økonomiansvar. Sekretærstillingen lå tidligere under Seksjon for dyrehelse, vilt og velferd, men er nå klassifisert som "annen ansatt". Sekretæren har hatt kontorstøtte fra administrasjonen, blant annet i forbindelse med regnskapet og utsendelse av fakturaer.

Adrian Smith har vært fast ansatt som Norecopas sekretær i 50% stilling siden 2008. I samråd med Norecopas styre har han en permanent hjemmekontoravtale med Veterinærinstituttet. Han arbeidet i 100% stilling i 2022, takket være et vedtak på Stortinget under budsjettbehandlingen i desember 2021.

Arbeidsmiljøet, likestilling og miljøpåvirkning

Norecopa har i 2022 hatt én mannlig ansatt i 100% stilling, med hjemmekontoravtale med Veterinærinstituttet. Etter årsmøtet besto Norecopas styre av to kvinner og to menn. Det er ikke registrert skader eller ulykker på den ansatte i beretningsåret, eller klager på arbeidsmiljøet. Norecopa driver ikke med virksomhet som kan forårsake betydelig påvirkning av det ytre miljøet.

Norecopas medlemmer

Ved utgangen av 2022 var det 40 institusjoner eller avdelinger med fullt medlemskap i Norecopa, og 16 privatpersoner med assosiert medlemskap. Dette er én institusjon færre, og tre personer mindre, enn året før. De fleste av de store forskningsinstitusjonene i Norge er medlemmer av Norecopa. Det ble ikke vedtatt økninger i medlemskontingenten i rapporteringsåret. Kontingenten er 2 000 kr for fullt medlemskap, og 200 kr for privatpersoner. Kontingenten for privatpersoner har dermed vært uendret siden oppstarten av Norecopa i 2007, og kontingenten for institusjoner har vært uendret siden 2018.

2) Økonomi

Regnskapet for 2022

Norecopas grunnbevilgning kommer fra Landbruks- og matdepartementet i samarbeid med Nærings- og Fiskeridepartementet. Den gis som midler til forvaltningsstøtte gjennom

²² <https://norecopa.no/styrereferater>

tildelingen til Veterinærinstituttet. I desember 2021 vedtok Stortinget å tildele en 100%-stilling for Norecopas sekretariat i 2022. Veterinærinstituttet regnskapsfører Norecopa som et prosjekt, noe som betyr at kostnadene for denne stillingen utgjorde 1 696 780 kr i 2022, en økning på 13 580 fra 2021. Dette beløpet dekker ikke bare sekretærens lønn, men også Veterinærinstituttets overhead for stillingen.

Stortinget bevilget i tillegg 500 000 kr direkte til Norecopa som et bidrag til faglig aktivitet. Resten av Norecopas aktiviteter finansiert gjennom Veterinærinstituttets regnskap ble finansiert av medlemskontingent, som i 2022 utgjorde 83 200 kr. Regnskapet for rapporteringsåret viste et overforbruk på 12 088 kr, som overføres til 2023.

Norecopa disponerer også en ekstern konto i Sparebanken Sør. Kontoen brukes for donasjoner som Norecopa mottar fra eksterne kilder og til å betale Elisbath Pagels som vedlikeholder NORINA- og TextBase-databasene. Kontoen regnskapsføres av et uavhengig regnskapsfirma (SALDO Regnskap, Risør). I 2022 donerte Nordisk Samfunn Mot Smertevoldende Dyreforsøk (NSMSD)²³ 100 000 kr til denne kontoen, som kan disponeres fritt av Norecopa. Ved årets slutt hadde denne kontoen en balanse på 391 643 kr.

Hele regnskapet ble revidert av Norecopas revisor, Jon Li Tjørsvaag, på bilagsnivå og rapporten er tilgjengelig på Norecopas nettsider²⁴. Norecopas midler fra Stortinget inngår i Veterinærinstituttets regnskapssystem og er dermed også underlagt Riksrevisjonen. Den økonomiske forutsetningen for fortsatt drift av Norecopa er til stede.

²³ <http://www.nsmsd.no>

²⁴ <https://norecopa.no/media/ktoaajih/revidert-regnskap-2022.pdf>

Regnskap og budsjett, Norecopa

	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Utgifter			
1 Deltagelse på ecopas årsmøte	0,00		0,00
Drift av sekretariatet			
2 Driftens utgifter til sekretærstillingen (Adrian Smith)	1 696 789,00	1 688 469,00	1 463 299,00
3 Driftens utgifter til konsulent	1 788,80	8 000,00	11 821,50
4 Anskaffelse utgifter	40 836,81	15 049,89	10 519,28
4a Reiser og møter	8 608,04	5 049,00	904,00
4b Pris og oppsettning av datamaskin og programvare	31 421,97	10 000,00	8 610,28
Fysiske utgifter			
5 Møterom til årsmøtet	3 573,08	0,00	0,00
6 Øvrige informasjonsmateriale	7 591,44	10 000,00	1 113,99
7 Medlemsavgift ecopa	1 542,05	1 109,00	1 049,29
8 Faglige møter	129 819,03	110 699,00	21 742,91
Nettmidler			
9 Lønner og støtteutgifter	122 893,91	100 000,00	89 188,88
10 Videreutvikling og reparasjoner av nettheldelse	213 995,80	174 000,00	197 695,88
11 Dotterregistrering	6 955,00	8 000,00	6 825,00
Styremøter, årsmøte, høringar			
Helseutgifter	1 611,16	2 000,00	1 591,38
12 Ansettelse (arbeidsforhold og Norecopa paragraf)			0,00
13 Utgifter til segreder	1 611,16	2 000,00	1 591,38
Driftskostnader	0,00	0,00	0,00
14 Årsmøte i annet møte (helt del or mulig å utsette der)			0,00
Øvrige faglig aktivitet	17 416,82	162 000,00	369 387,10
15 Utdeling av SR på	20 247,15	31 000,00	30 764,50
16 Annet faglig arbeid	30 387,30	111 000,00	335 392,60
16a Fagkonferanse	0,00	0,00	200 000,00
16b Fagkonferanse for medlemmer (2022 - tilfellestema)		80 000,00	130 000,00
16c Øvrige utgifter (2022 - ACU/RS)	30 387,30	31 000,00	345,60
17 Oppdatering av NORINA			0,00
18 EMWCS-ifus			0,00
19 Oppdatering av nettdatabase	16 181,79	20 000,00	3 233,00
20 PREPARAT			0,00
21 Konsumutgifter			0,00
Burn utgifter eller midlene til sekretariatet	662 637,22	550 149,00	678 356,73
Resultater i forbindelse med enkelte foredrag fra helbort eventer			0,00
Sum utgifter	2 298 617,22	2 278 609,00	2 363 839,73
Inntekter			
22 Tilsetninger	-2 196 789,00	-2 188 469,00	-2 183 009,08
23 Inntektsoppgjøret	0,00	0,00	-154 379,05
24 Tilskudd fra Statens LUSAB/Dyrelsevesenets Forsikrings L&S	0,00		0,00
25 Tilskudd fra Nordisk Etnofarm	0,00		0,00
26 EMWCS-ifus	0,00		0,00
27 Inntekt + NBIFSD+IMH+L&S+USD+LEAFH+ Ruben+Sandt	0,00		0,00
28 PREPARAT	0,00		0,00
29 Medlemsavgift, fullt medlemskap	-80 999,00	-80 999,00	-80 999,00
30 Medlemsavgift, assosiert medlemskap	-3 209,00	-3 499,00	-3 469,00
31 Resultatet fra året før	-6 749,09	-6 749,09	52 156,99
Sum inntekter	-2 286 729,00	-2 278 609,00	-2 378 569,66
Resultat	-12 069,22	0,00	6 748,27

Donorkonto

I tillegg til disse midlene opprettet Norecopa i 2019 en konto i Sparebanken Ser. Kontoen brukes til å ta i mot donasjoner, honorarer o.l. til Norecopa.

Ved inngangen til 2022 var det følgende beløp på kontoen:

- 1) 269 633 kr til oppdatering av NORINA-databasen
- 2) 100 000 kr fra Dyremedisinens Forskningsfond til kartlegging av bruken av forskningsmidler i Norge
- 3) 40 561 kr fra diverse kilder (forelesningshonorarer, morskompenasjon, prispenger til Adrian Smith)

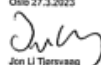
Ved utgangen av 2022 var det følgende beløp på kontoen:

- 1) 166 935 kr til oppdatering av NORINA-databasen
- 2) 100 000 kr fra Dyremedisinens Forskningsfond
- 3) 15 200 kr fra diverse kilder
- 4) 107 508 kr (100.000 i donasjon fra Nordisk Samfunn Mot Smertevoldende Dyreløskast samt forelesningshonorarer fra Karolinska Institutet og Göteborgs Universitet)

Berikring for regnskapet til Norecopa for 2022

Jeg har gjennomgått regnskapet for 2022 og har ikke funnet noe å utsette på det oppsatte regnskap.

Oslo 27.3.2023

Jon U. Tjersaaq

Norecopa har i mange år erfart at det er svært vanskelig å drifte organisasjonen på den halve stillingen som opprinnelig utgjorde bevilgningen fra departementene da Norecopa ble stiftet. Norecopa har derfor henvendt seg til Næringskomiteén, som har gitt ekstrabevilgninger fra og med budsjettåret 2013. Disse har gitt Norecopa mye større handlekraft. At Norecopa hadde en heltids-stilling og 500 000 kr i driftsmidler i 2022, ga Norecopa det nødvendige handlingsrommet til å nå milepælene beskrevet i den første delen av årsberetningen.

Oversikt over ekstern støtte i 2022

1. Innstillingen om statsbudsjettet for 2022 fra Næringskomiteén ble vedtatt av Stortinget, slik at Norecopa fikk en hel stilling til sekretariatet samt 500 000 kr til faglig aktivitet.

2. Norecopas avtale med Nordisk Samfunn Mot Smertevoldende Dyreforsøk²⁵ (NSMSD) for å finansiere arbeidet med å videreutvikle NORINA-databasen²⁶ gikk ut i 2020, men organisasjonen sponset Norecopa med ytterligere 100 000 kr i 2022. Pengene er lagt inn på donorkontoen.
3. I 2021 søkte Norecopa Dyrevernalliansens Forskningsfond²⁷ for å foreta en inngående analyse av statistikken over forsøksdyrene som brukes i Norge. Denne analysen vil komplementere arbeidet som skal gjøres i en av arbeidspakkene til prosjektet ledet av Havforskningsinstituttet beskrevet ovenfor. Fondet innvilget Norecopas søknad på 100 000 kr. Pengene ble lagt inn på donorkontoen i slutten av desember 2021, til bruk i 2022. Arbeidet foregikk imidlertid frem til februar 2023, slik at pengene ikke ble brukt i 2022.
4. Norecopas medlemmer bidro med til sammen 83 200 kr i medlemskontingent.
5. Norecopas sekretær mottok også til sammen 3 300 kr i honorar for to nettbaserte foredrag (i henholdsvis Tyskland og Sverige). Disse pengene ble også lagt inn på donorkontoen.

Norecopa er svært takknemlig for denne støtten.

3) Formålsrettet aktivitet

Nettverk av europeiske 3R-sentre

Norecopa deltar i et nettverk av europeiske 3R-sentre, kalt *EU3Rnet*²⁸, som ble etablert i 2019. EU3Rnet driver en COST Action²⁹ for å øke nettverksbyggingen mellom 3R-sentrene i Europa. Aksjonsgruppen hadde sitt første møte 21. oktober 2022.

PREPARE-retningslinjene for planlegging av forskning og testing på dyr

I 2022 ble PREPARE-sjekklisten oversatt til ytterligere 9 språk:

Bosnisk, estlandsk, georgisk, katalansk, kroatisk, slovakisk, slovensk, ukrainsk og ungarsk

Ved utgangen av 2022 forelå PREPARE-sjekklisten på til sammen 34 språk. Norecopa takker kollegaer i disse landene for uvurderlig hjelp med oversettelsene.

²⁵ <http://www.nsmsd.no>

²⁶ <https://norecopa.no/NORINA>

²⁷ <https://dyrevern.no/dyrevern/the-norwegian-animal-protection-fund>

²⁸ <https://norecopa.no/3r-guide/eu3rnet>

²⁹ <https://www.cost.eu/about/about-cost>

Originalartikkelen om PREPARE er blitt lest og/eller lastet ned over 28 000 ganger fra tidsskriftets nettsted siden publisering i 2017³⁰ og frem til slutten av 2022, hvorav ca. 6 000 ganger i beretningsåret.

PREPARE er også omtalt i årsrapporten for 2022 fra *Concordat on Openness on Animal Research*³¹. Dette er en erklæring signert av over 120 forskningsinstitusjoner i Storbritannia. Årsrapporten opplyser om at 80 av institusjonene som har undertegnet erklæringen oppgir at de anerkjenner og støtter PREPARE. 46 institusjoner meddelte videre at de bruker PREPARE til å understøtte ARRIVE-retningslinjene for rapportering av dyreforsøk. Dessuten har 19 forskningsinstitusjoner utarbeidet rutiner for at retningslinjene skal følges av sine forskere.

Presentasjoner av Norecopas ressurser på faglige møter

Norecopas sekretær sto for følgende presentasjoner i 2022. I tillegg kommer tre presentasjonene ved FELASA-kongressen, som er omtalt etterpå.

1. *Can we improve both our scientific output and animal welfare? Experiences with planning animal studies*³², Max Planck Institute, Freiburg, 19. januar
2. *The PREPARE guidelines: for better science, improved animal welfare and health & safety*³³, FRAME Training School, 28. januar
3. *PREPARE and ARRIVE: Planning and reporting animal studies*³⁴, Karolinska Institutet, 31. januar
4. *How can NORECOPA help researchers PREPARE for better science?*³⁵ Webinar i en serie om *Improving nonclinical research practices: way forward*, CroLASA i samarbeid med SLAS, 16. februar
5. *PREPARE for fish research*³⁶, Focus on Fish seminar ved Karolinska Institutet, 23. februar*
6. Webinar om en metode for immobilisering av gnagere (3-finger scruff technique) for internasjonal forsøksdyrpersonell knyttet til LAREF-forumet³⁷, 2. mars
7. *The PREPARE and ARRIVE guidelines: How can we improve both our scientific output and animal welfare?*³⁸ Karolinska Institutet, Stockholm, 31. mars

³⁰ <https://journals.sagepub.com/doi/metrics/10.1177/0023677217724823>

³¹ <https://concordatopenness.org.uk/wp-content/uploads/2022/12/Concordat-on-Openness-Annual-Report-2022.pdf>

³² <https://norecopa.no/190122>

³³ <https://norecopa.no/FRAME>

³⁴ <https://norecopa.no/310122>

³⁵ <https://norecopa.no/160222>

³⁶ <https://norecopa.no/230222>

³⁷ <https://norecopa.no/3r-guide/laboratory-animal-refinement-forum-laref>

³⁸ <https://norecopa.no/310322>

8. *Large Animal Resources*³⁹, 7th Meeting of the Large Animal Research Network (LARN), 5 April 2022
9. *The pathway to better research: PREPARE to ARRIVE*⁴⁰, Göteborg universitet, 6. april*
10. *Three Rs and Three Ss for improving both our science and welfare: The pathway to better research*⁴¹, Mainz universitet, 24. april
11. *The PREPARE guidelines: for better science, improved animal welfare and health & safety*⁴², FRAME Training School, 28. april
12. *Dyreforsøk og alternativer*, foredrag til Risør Rotary Klubb, 2. mai*
13. *Norecopa: Norway's Platform for the Three Rs: Replacement, Reduction and Refinement and a source of global 3R resources*⁴³, Symposium om systematic reviews, US Medical Library Association, 24. mai
14. Hilsen til Finlands 3R-senter FIN3R under lanseringen⁴⁴, 3. juni
15. *The pathway to better aquaculture research*⁴⁵, Aqua 3R, Ås, 9. juni*
16. *Experiences with planning animal studies: how to improve scientific output and animal welfare*⁴⁶, virtuelt workshop om etikken rundt viltforskning, Association for the Study of Animal Behaviour, 21. juni
17. *The pathway to better research: PREPARE to ARRIVE*, internt webinar for et internasjonalt farmasøytisk selskap, 23. juni
18. *Fokus på forsøksdyr*⁴⁷, presentasjon til Landbruks- og matdepartementets høring om den varslede dyrevelferdsmeldingen, 27. juni*
19. *Bruk av forsøksdyr i Norge: finnes det alternativer?*⁴⁸ Arendalsuka, 18. august*
20. *Use of PREPARE to identify refinements of severe models and procedures*⁴⁹, RSPCA/Karolinska meeting, Focus on Severe Suffering, Stockholm, 24-25. august*
21. *Let's PREPARE together to ARRIVE in better shape: how to plan animal experiments*⁵⁰, poster ved Europhysiology congress, København, 16. september*
22. *The pathway to better animal research*⁵¹, Applying Ethology (Animal Welfare Slack Workspace), 19. september
23. *Improving of animal research: a team effort*⁵², ANZLAA kongress, 21. september

³⁹ <https://norecopa.no/LARN>

⁴⁰ <https://norecopa.no/060422>

⁴¹ <https://norecopa.no/220422>

⁴² <https://norecopa.no/FRAME>

⁴³ https://norecopa.no/24_May

⁴⁴ <https://norecopa.no/FIN3R>

⁴⁵ <https://norecopa.no/Aqua3R>

⁴⁶ <https://norecopa.no/ASAB>

⁴⁷ <https://norecopa.no/LMD/270622>

⁴⁸ <https://norecopa.no/Arendalsuka>

⁴⁹ <https://norecopa.no/RSPCA-KI>

⁵⁰ <https://norecopa.no/Europhysiology>

⁵¹ <https://norecopa.no/Ethology>

⁵² <https://norecopa.no/ANZLAA>

24. *Forsøksdyr: den skjulte kostnaden*⁵³, seminar om fiskeforskning, Litteraturhuset Oslo, 23. september*
25. *An overview of guidelines for better preclinical research*⁵⁴, EUSAAT-kongressen, Linz, 26. september*
26. *How to improve scientific quality and animal welfare when planning animal studies*⁵⁵, kongress om 3R Advances, India, 18. november
27. *Hva ønsker du fra Norecopa?*⁵⁶ Innlegg ved et møte for dyrevelferdsenhetene, Forsøksdyrkomiteén, 22. november*
28. *Norecopa: Norges nasjonale konsensus-plattform for erstatning, reduksjon og forbedring av dyreforsøk*⁵⁷, DNV møte om dyrevelferdsmeldingen, Oslo, 23. november*
29. *PREPARE for Better Science*⁵⁸, keynote presentasjon ved ACURET symposium, Nigeria, 1. desember
30. Årsmøte i *ecopa* med presentasjon av Norecopas arbeid det siste året, 8. desember
31. *Norecopa: global 3R resources*⁵⁹, Swiss 3R technological and Science meeting, 12. desember

Deltagelsen på møtene var nettbasert, bortsett fra de som er merket med *.

I tillegg presenterte Norecopas avgåtte styreleder Bente Bergersen en poster med tittelen *A guide to practical tools for improving scientific validity, animal welfare, and health and safety* ved UFAW-konferansen i Edinburgh, 28.-29. juni.

Presentasjoner på FELASA-kongressen

Norecopas sekretær deltok på FELASA-kongressen i Marseille 13.-16. juni. Kongressen hadde 1.600 deltagere, 600 utstillere og 200 virtuelle deltagere fra til sammen 55 land. Han holdt tre muntlige presentasjoner:

1. *Using a Refinement Wiki to enhance communication*⁶⁰
2. *Norecopa: Working for global communication between all stakeholders*⁶¹
3. *PREPARE for Fish Research*⁶²

I tillegg finansierte Norecopa romleie for et møte i *International Culture of Care Network*⁶³ under kongressen.

⁵³ <https://norecopa.no/kostnad>

⁵⁴ <https://norecopa.no/EUSAAT2022>

⁵⁵ <https://norecopa.no/3radvances>

⁵⁶ <https://norecopa.no/221122>

⁵⁷ <https://norecopa.no/231122>

⁵⁸ <https://norecopa.no/ACURET>

⁵⁹ <https://norecopa.no/121222>

⁶⁰ <https://norecopa.no/FELASA/Wiki>

⁶¹ <https://norecopa.no/FELASA/global>

⁶² <https://norecopa.no/FELASA/Fish>

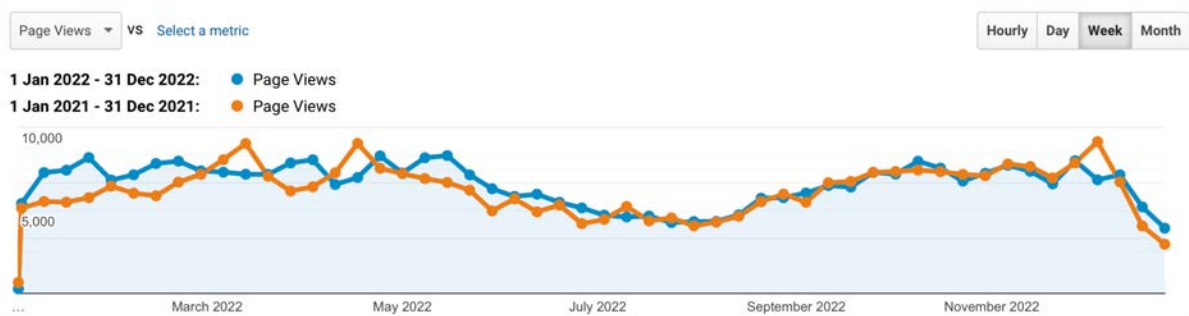
⁶³ <https://norecopa.no/coc>

Norecopas arbeid ble sitert i to av de tre plenumsforedragene på FELASA-kongressen.

Videreutvikling av Norecopas nettsider

Norecopa har hatt egne nettsider, <https://norecopa.no>, siden februar 2008. I tillegg er suffiksene .info, .com, .eu, .net, .org og .cn registrert på domenenavnet. Norecopa bruker statistikk-verktøyet Google Analytics til å overvåke bruken av nettsidene.

Norecopa bruker to firmaer, NetLab og Bitfarm, til å vedlikeholde og videreutvikle nettstedet. Norecopa har en drifts- og støtteavtale med Bitfarm. Firmaet Webhuset brukes til domenerregistrering, og Getonnet til programvaren for diskusjonsforumet som driftes av Norecopa (se nedenfor).

Statistikken viser at nettsidene er i bruk i de fleste landene i verden. Ifølge Google Analytics var det 343 754 besøk på nettsidene i 2022, fra 186 372 unike besøkende som representerte de fleste land i verden. Tilsvarende tall for 2021 var 326 500 besøk og 163 955 unike besøkende, d.v.s. økninger på henholdsvis 5% og 14%. Dermed fortsetter trenden med økning i bruk av nettsidene, om noe redusert i 2022 - økningen fra 2020 til 2021 var på henholdsvis 9% og 21%.

I tillegg til disse besøkene ble filer lastet ned fra Norecopas nettsted over 6 400 ganger, en økning på om lag 20% i forhold til nedlastningene i 2021.

Norecopas nettsted inkluderer flere databaser. Blant disse er NORINA⁶⁴, som inneholder informasjon om produkter som kan erstatte eller supplere bruken av dyr i undervisningen og opplæringen, og TextBase⁶⁵, som inneholder informasjon om litteratur innen forsøksdyrlære. I 2022 fornyet Nordisk Samfunn Mot Smertevoldende Dyreforsøk (NSMSD) sin støtte av arbeidet med å vedlikeholde og videreutvikle disse databasene. I 2022 ble mesteparten av arbeidet med å oppdatere NORINA og TextBase foretatt av Elisabeth Pagels (ansatt hos

⁶⁴ <https://norecopa.no/norina-database>

⁶⁵ <https://norecopa.no/textbase-database>

Bitfarm, Kristiansand). Arbeidet i inneværende år har handlet om å fjerne informasjon om gamle produkter som ikke lenger er tilgjengelige og å legge inn informasjon om nye produkter. Totalantallet poster i databasene er dermed et produkt av disse to prosessene. Ved slutten av 2022 inneholdt NORINA informasjon om ca. 2 800 produkter, mens TextBase hadde ca. 1 500 poster, omtrent de samme tallene som i 2021.

I tillegg til nettsidene, drifter Norecopa et lukket diskusjonsforum via epost for personer med særskilt ansvar ved landets forsøksdyravladelinger. Dette forumet er, per i dag, den eneste muligheten som denne gruppen har til å diskutere saker av felles interesse. I 2022 hadde forumet 45 medlemmer, det samme som i 2021.

Norecopa fortsetter å finansiere driften av nettstedet for prosjektet ENRICH Fish⁶⁶, som ble avsluttet i 2017.

Dr. Karen Maciel de Oliveira har oversatt teksten på Norecopas nettsider som beskriver en forbedring av teknikken for nakketak på gnagere⁶⁷ til portugisisk⁶⁸.

Videreutvikling av Norecopas Refinement Wiki

I samarbeid med kollegaer i Norge og utlandet fortsetter Norecopa å utvide sitt brukerredigerte nettsted (*Refinement Wiki*, wiki.norecopa.no) som ble lansert i 2020. Ved utgangen av 2022 var det 66 temaer i Wiki'en.

Innlemmelser av et datasett fra EU-Kommisjonen

Norecopa innlemmet enda et datasett med 3R-ressurser fra EU-Kommisjonens Joint Research Centre (JRC) i sitt nettsted⁶⁹. Datasettet var resultatet av en evaluering, publisert i 2022, av 14 000 sammendrag fra litteraturen om avanserte dyrefrie modeller for forskning på kardiovaskulære lidelser. Det inneholder 448 ressurser. Ved å innlemme dette i Norecopas nettsted kan søk foretas samtidig med søk på Norecopas ressurser, og man kan deretter bruke ulike filtre til å innsnevre søkeresultatet.

⁶⁶ <https://norecopa.no/fish/projects/enrich-fish>

⁶⁷ <https://norecopa.no/scruff>

⁶⁸ <https://norecopa.no/education-training/films-and-slide-shows/um-refinamento-da-tecnica-de-contencao>

⁶⁹ <https://norecopa.no/databases-guidelines/eu-commission-dataset-on-cardiovascular-disease-models>

Norecopas 3R-pris

Det kom inn 2 nominasjoner til Norecopas 3R-pris⁷⁰. Prisen, som består av 30 000 kr og et diplom, ble delt ut for ellefte gang, etter årsmøtet den 1. juni. Vinnerne ble forskere ved Veterinærinstituttet på Ås: Anita Solhaug, Mona Gjessing and Hilde Sindre fra BIO-Direct gruppen⁷¹, for deres arbeid med å utvikle cellelinjer for å redusere antallet forsøksdyr i studier av fiskehelse. Presentasjoner av de nominerte⁷², vinnernes foredrag⁷³ og priskomiteéns konklusjoner⁷⁴ er tilgjengelige på Norecopas nettsider.

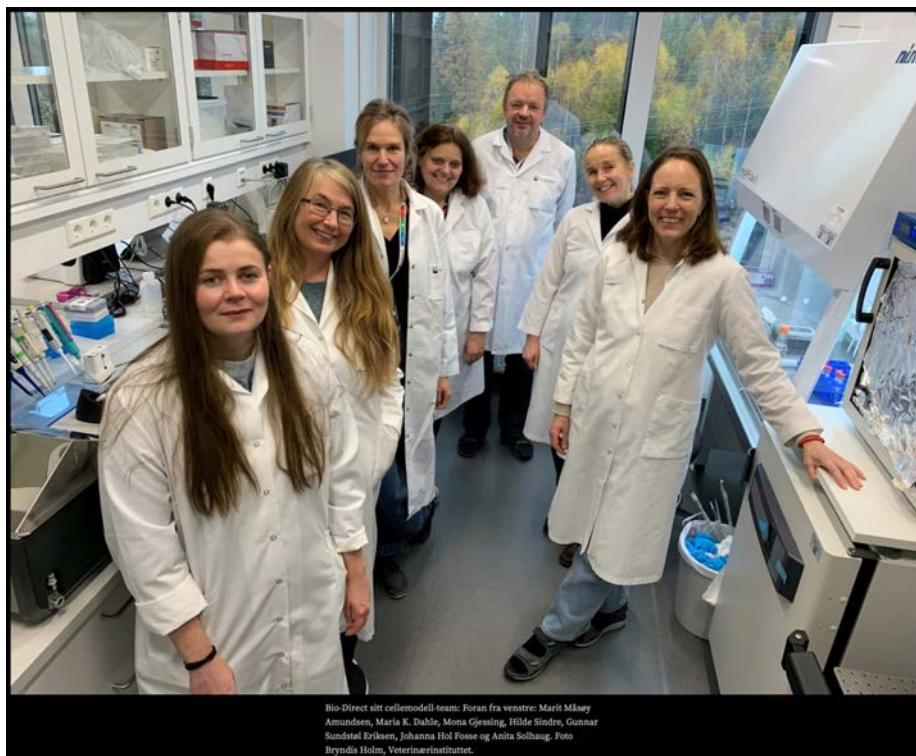

foto: Bryndis Holm, Veterinærinstituttet

Prisvinnerne fra 2021, Carlo Lazado og Elisabeth Ytteborg ved Nofima på Ås brukte sine prispenger til å delfinansiere *Aqua3r 2022: National Workshop on 3Rs in Aquaculture Research* på Ås den 9. juni⁷⁵.

⁷⁰ <https://norecopa.no/about-norecopa/3r-prize>

⁷¹ <https://app.cristin.no/projects/show.jsf?id=642052>

⁷² https://norecopa.no/media/hxubeorp/3r-prisutdeling_2022.pdf

⁷³ <https://norecopa.no/media/023ebjec/3r-pris-2022-biodirect-nvi.pdf>

⁷⁴ <https://norecopa.no/media/uiopp0tx/komiteens-innstilling-3r-pris-2022.pdf>

⁷⁵ <https://www.deltager.no/event/349124>

Kontaktmøter

Stortinget og departementene

Den 7. mars sendte Norecopa likelydende brev til Landbruks- og matdepartement og Nærings- og fiskeridepartementet om behovet for flere ressurser til arbeidet i Norge med alternativer til dyreforsøk. Det er også blitt stilt spørsmål i Stortinget om saken, fra Rasmus Hansson (MDG) til Fiskeri- og havministeren. Svaret var at det skal drøftes med Landbruks- og matministeren i forbindelse med den varslede dyrevelferdsmeldingen.⁷⁶

Norecopas sekretær deltok i Landbruks- og matdepartements høring om den varslede dyrevelferdsmeldingen i Oslo den 27. juni og presenterte behovet for et 3R-senter⁷⁷. Deretter leverte Norecopa et innspill til meldingen, som var et av 6 innspill som støttet denne saken⁷⁸. For å opprettholde politiske interesse for de 3 R'ene og for å demonstrere behovet for flere ressurser til arbeidet med alternativer til dyreforsøk, har Norecopas sekretær fortsatt hatt kontakt med stortingsrepresentanter fra flere partier.

De fleste av disse henvendelsene var pr. epost til medlemmer av Næringskomitéen. En invitasjon til komitéen om et fysisk møte med Norecopa ble dessverre avslått. Norecopas sekretær hadde et møte med statssekretær Wenche Westberg i Landbruks- og matdepartementet og to representanter for embetsverket (avdelingsdirektør Kristin Nummedal og fagdirektør Odd Anders Nilsen) den 25. april for å fremme behovet for et fysisk 3R-senter⁷⁹. Den 8. september hadde han et møte med Olaug Bollestad (KrF).

Den 17. oktober holdt sekretæren et innlegg⁸⁰ og leverte et notat⁸¹ under Næringskomitéens høring⁸² om Regjeringens budsjettforslag for 2023 den 17. oktober. Det er denne komitéen som behandler budsjettkapitlet om Veterinærinstituttet som det statlige bidraget til Norecopa kommer fra.

Forsøksdyrkomitéen

Norecopas sekretær har hatt sporadisk kontakt med den nasjonale komitéen om beskyttelse av dyr som brukes i forskning (Forsøksdyrkomitéen) i løpet av året, for å diskutere saker av felles interesse, og han deltok på komitéens møte for dyrevelferdsenhetene i Oslo den 17.

⁷⁶ <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=88389>

⁷⁷ <https://norecopa.no/media/nh2p1uuk/norecopa-lmd-horing-dyrevelferd-270622.pdf>

⁷⁸ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/innspel-til-ny-dyrevelferdsmelding/id2926297>

⁷⁹ <https://norecopa.no/media/tkcdtjmj/norecopa-lmd-250422.pdf>

⁸⁰ <https://vimeo.com/761421281>

⁸¹ <https://norecopa.no/media/bfgp1eew/norecopa-notat-naeringskomiteen-2022.pdf>

⁸² <https://www.stortinget.no/no/Hva-skjer-pa-Stortinget/Horing/Horingsprogram/?dateid=10004935>

november, hvor han presenterte Norecopas arbeid under tittelen: *Hva ønsker du fra Norecopa?*⁸³

Prosjekter finansiert av Forskningsrådet

Norecopas sekretær deltar i to prosjekter finansiert av Forskningsrådet:

- Et prosjekt ledet av Havforskningsinstituttet med tittelen *WELFARE SEVERITY* (Frameworks for classifying the welfare of farmed Atlantic salmon based upon the principles of severity assessment)⁸⁴
- Et prosjekt ledet av Norsk Institutt for Vannforskning (NIVA) med tittelen *SPHERTOX* (Hepatic 3D spheroids: the next generation of testing in toxicology)⁸⁵

Øvrige aktiviteter i 2022

Norecopas sekretær har:

1. deltatt i nettverket om omsorgskultur (“International Culture of Care Network”), som ble etablert etter FELASA-kongressen i juni 2016, og har vedlikeholdt nettverkets nettsider⁸⁶.
2. vært styremedlem av *ecopa* siden 8. desember 2022. Han har brukt en del tid i beretningsåret til bistand med nettsidene til organisasjonen.

Norecopas publikasjoner i 2022

Nyhetsbrev

Sekretæren sendte ut syv elektroniske nyhetsbrev på engelsk til samtlige medlemmer i Norecopa og andre interessenter. Alle er arkivert på Norecopas nettsted⁸⁷, slik at innholdet er søkbart, noe som øker deres verdi. Antallet abonnenter økte med 16% i 2022: fra 1107 på det første nyhetsbrevet den 22. februar, til 1287 abonnenter på det siste brevet den 21. desember.

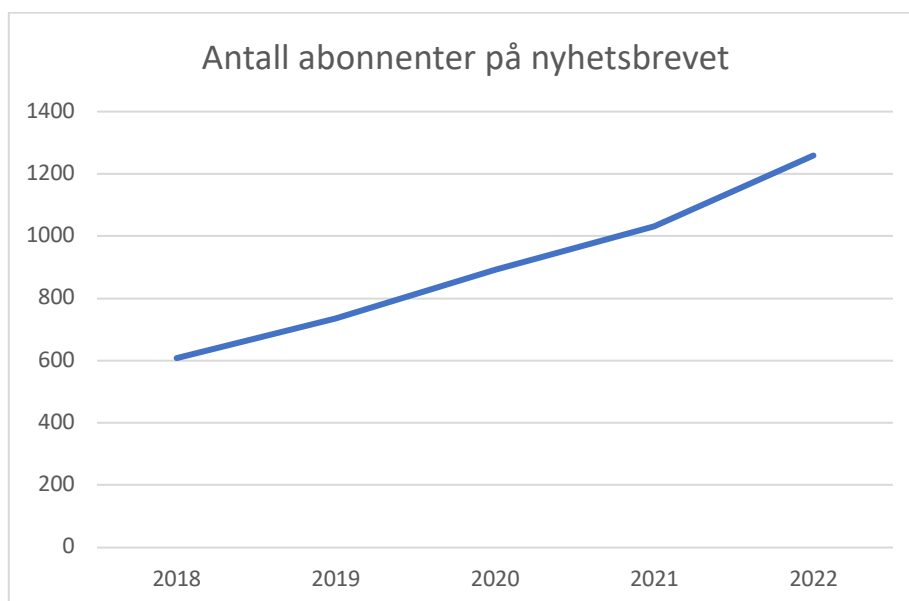
⁸³ <https://norecopa.no/221122>

⁸⁴ <https://norecopa.no/species/fish/projects/severity-assessment-and-salmon-welfare>

⁸⁵ <https://norecopa.no/species/fish/projects/sphertox>

⁸⁶ <https://norecopa.no/coc>

⁸⁷ <https://norecopa.no/news/newsletters>

Vitenskapelige artikler

Norecopas sekretær har publisert følgende vitenskapelige artikler:

1. Neuhaus W *et al.* (2022): The Rise of Three Rs Centres and Platforms in Europe⁸⁸. *Alternatives to Laboratory Animals*. 50(2):90-120. doi:10.1177/02611929221099165
2. Neuhaus W. *et al.* (2022): The current status and work of Three Rs centres and platforms in Europe⁸⁹. *Alternatives to Laboratory Animals*. 50(6):381-413. doi:10.1177/02611929221140909
3. Han har oppdatert en artikkel om dyr i forskning som er en del av Forskningsbiblioteket til de nasjonale forskningsetiske komitéene. Artikkelen er tilgjengelig både på engelsk⁹⁰ og på norsk⁹¹.

Norecopas sekretær har brukte mye tid i 2022 til å fullføre et kapittel om de 3 R'ene sammen med dr. Jon Richmond, Storbritannia, som skal trykkes i den kommende utgaven av UFAWs tekstbok *Handbook on the Care and Management of Laboratory and Other Research Animals*⁹². Boken forventes publisert våren 2023. Flere andre publikasjoner er under utarbeidelse.

⁸⁸ <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/02611929221099165>

⁸⁹ <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/02611929221140909>

⁹⁰ <https://www.forskningsetikk.no/en/resources/the-research-ethics-library/research-and-environment/animals-in-research>

⁹¹ <https://www.forskningsetikk.no/ressurser/fbib/miljo/dyr>

⁹² <https://www.ufaw.org.uk/animal-welfare-publications/the-ufaw-handbook-on-the-care-and-management-of-laboratory-and-other-research-animals>

Kronikker og andre innlegg

Norecopa har brukt mye tid i 2022 på å skrive kronikker, i et forsøk på å vinne politisk gehør for flere ressurser til arbeidet med de 3 R'ene:

1. Avisen Nationen hadde et intervju med Norecopas sekretær den 26. august, med overskriften *Norges bruk av forsøksdyr på Europa-toppen*⁹³, basert på Norecopas innspill⁹⁴ til Landbruks- og matdepartements høring den 27. juni om den varslede dyrevelferdsmeldingen.
2. Flere innlegg i september fra forskere ved Havforskningsinstituttet ble fulgt opp av en kronikk den 14. september i Nationen skrevet av Norecopas sekretær og styreleder, tre forskere fra Veterinærinstituttet og Havforskningsinstituttet, med overskriften *Vi trenger et senter for forbedring, reduksjon og erstatning av dyreforsøk*⁹⁵.
3. Norecopas sekretær, styreleder og forskere fra Veterinærinstituttet og Havforskningsinstituttet hadde et innlegg i Dagens Næringsliv den 8. oktober, med tittelen *Norge bruker over to millioner forsøksdyr i året*⁹⁶, hvor de opplyser om at fiskeforsøk vurderes etter de samme belastningskategoriene som gjelder for landdyr.

En fullstendig oversikt over disse kronikkene er tilgjengelig i Norecopas nyhetsbrev nr. 5/2022⁹⁷.

⁹³ <https://norecopa.no/Nationen-260822>

⁹⁴ <https://norecopa.no/media/nh2p1uuk/norecopa-lmd-horing-dyrevelferd-270622.pdf>

⁹⁵ <https://www.nationen.no/motkultur/debatt/vi-tenger-et-senter-for-forbedring-reduksjon-og-erstatning-av-dyreforsok>

⁹⁶ <https://www.dn.no/innlegg/havbruk/forskning/forsoksdyr/norge-bruker-over-to-millioner-forsoksdyr-i-aret/2-1-1323197>

⁹⁷ <https://norecopa.no/news/newsletters/5-2022>

Norecopas sekretær er også blitt intervjuet flere ganger:

1. Han ble intervjuet for en 40-minutters podkast under emnet "Get Real"⁹⁸ om dyreforsøk, ledet av dr. Cindy Buckmaster. Serien⁹⁹ tar sikte på å spre opplysninger om dyreforsøk, og utfordringene knyttet til det, til publikum. Podkastet var en del av en serie med tittelen *The RAW Truth*, hvorav den fjerde (*Checklists, Communications and Cures*) var et intervju med Adrian Smith. Cindy Buckmaster laget også en ressurside¹⁰⁰ for podkastet og en side med mer generell informasjon om dyreforsøk¹⁰¹.
2. Han ble også intervjuet av bladet til American Anti-Vivisection Society (AAVS), *AV Magazine*¹⁰². Intervjuet var i forbindelse med en artikkel med tittelen *The Complex Role of Lab Vets*.
3. Han er dessuten blitt intervjuet av Dyrevernalliansens magasin *Dyrevern*. Reportasjen, sammen med en innledning om bruken av forsøksdyr i Norge, er lagt ut på Norecopas nettsider, med tillatelse¹⁰³.

Norecopa og sosiale media

Norecopa har laget en brosjyre som beskriver organisasjonen og sin virksomhet. Disse kan lastes ned som pdf-filer på engelsk¹⁰⁴ og på norsk¹⁰⁵, og kan brukes fritt.

⁹⁸ <https://www.getreal.naiaonline.org>

⁹⁹ <https://www.getreal.naiaonline.org/episodes>

¹⁰⁰ <https://www.getreal.naiaonline.org/episode-responses/blog-post-title-one-2tpxa-8xj3t-wxmb-w8zf6-x7k8p-8286t-jcxb-fxw7x-4ar8l-gb7h3-3l77e-4jnnng-gr2xr-6nndx-8m5cd-n4hnp>

¹⁰¹ <https://www.getreal.naiaonline.org/resources>

¹⁰² <https://aavs.org/our-work/av-magazine>

¹⁰³ <https://norecopa.no/media/4djk0bfv/dyrevern-1-2022.pdf>

¹⁰⁴ <https://norecopa.no/media/cpgprhp5/norecopa-broschure.pdf>

¹⁰⁵ <https://norecopa.no/media/p0jhcurq/norecopa-brosjyre.pdf>

Norecopa har oppdatert samlingen av diskusjoner om forbedring av stell av forsøksdyr og dyreforsøk som kommer fra LAREF (the Laboratory Animal Refinement Forum)¹⁰⁶. Disse er fritt tilgjengelig fra Norecopas nettsider, uten at man behøver være medlem av LAREF¹⁰⁷.

Hva kunne et 3R-senter gjort? Adrian Smith har skrevet et notat om dette, som kan brukes fritt¹⁰⁸.

Ved årets start fulgte 726 personer Norecopa sin Facebook-profil¹⁰⁹. Ved slutten av året hadde dette tallet steget til ca. 760. Norecopa har brukt Twitter mer enn Facebook dette året. Norecopa sin Twitter-konto (@norecopa)¹¹⁰ har 1 000 følgere og fikk 38 200 visninger i 2022, sammenlignet med 87 700 i 2021. I tillegg har sekretæren sin egen Twitter-konto med 700 følgere, hvor flertallet av postene omhandler Norecopa, og disse fikk 39 800 visninger i 2022, sammenlignet med 56 700 visninger i 2021. Norecopa har også en side på LinkedIn¹¹¹, og sekretæren legger ut informasjon om Norecopa på sin LinkedIn-side¹¹².

¹⁰⁶ <https://norecopa.no/3r-guide/laboratory-animal-refinement-forum-laref>

¹⁰⁷ <https://norecopa.no/media/abxjwq00/laref-discussion-2002-2022.pdf>

¹⁰⁸ <https://norecopa.no/media/wazgqt2/hva-kunne-et-3r-senter-gjort.pdf>

¹⁰⁹ <https://www.facebook.com/Norecopa>

¹¹⁰ <https://twitter.com/norecopa>

¹¹¹ <https://www.linkedin.com/company/23545108>

¹¹² <https://www.linkedin.com/in/adrian-smith-bb567b5a>

norecopa.no
post@norecopa.no
Org.nr. 992 199 199
©Norecopa 2023